

Tisztelt kuratóriumi tagok

A tagjainak szándékát közvetítve szeretném javasolni Ambrózy Árpád urat a Vadászkamara Aranyérme kitüntetésre, és ebben az önk támogatását kérni. Ezt a kitüntetést a hatvanadik születésnapjára az életműve megérdemelt elismeréséül szánjuk.

Úgy gondolom, hogy egy olyan vadászati kultúra képviselőéhez - amelynek képviselőinek száma miatt - korlátozott lehetőséget nyújt a vadászkarrier építésére, talán minden másnál nagyobb alázatra van szükség a magyar vadászéletben. Az ilyen vadásztársaink áldozatos munkája talán egy kicsit rejtve van a vadászok nagyobb tábora előtt, azonban az elvégzett munka, a vadászat iránti áldozatvállalás semmivel sem kisebb mint a népesebb vadászati módok képviselőié. Ambrózy Árpád az újkori magyar vadászíjász élet legmeghatározóbb személyisége, a magyar vadászíjász irodalom egyedüli szerzője. Az ismert könyvei, és a személyes kapcsolatunk alapján az alábbiakban szeretném összefoglalni a vadászútját.

* * *

1955. szeptember 12.-én született Budapesten. Az általános iskolát Biatorbágyon végezte, abban az iskolában, ahol szülei mindketten pedagógusok voltak. Családjában a vadászat gyakorlása a II. világháború végeztével megszakadt, felmenői „osztályidegenek” lettek bélyegezve, sok egyéb jogfosztás mellett, vadászfegyvert sem tarthattak. Dédapjától egy vadászfegyver oldallakata, egy lőportartó és a vadászkönyvei maradtak a családban, hogy emlékeztessék a valaha volt szebb napokra.

Vadászélete nem a vadászjegy vagy a fegyver megszerzésével kezdődött. Attól kezdve, hogy ki tudta húzni a csúzlit és elbírta a légpuskát, egész életében vadászott. Meghatározó élményt még ma is a szülőfalujának egyik utcájában álló fa, ahol az első verebet lőtte. Iskolába menet és jövet a zsebében hordott csúzlival elejtett verebek és gerlék tucatjai követtek. Széchenyi példájára, vadásznaplót is vezetett, ilyen bejegyzésekkel: *„Veréb csúzlival, 7 méterről, első lövésre”* Első fizetéséből, 11-12 évesen, távcsövet vett, amivel az akkori bekerített és szigorúan tiltott „Vadrezervátum” területén hajnalban, a kerítésen átmászva - ahogy fogalmazott - *„csodálatos vadmegfigyeléseket”* végzett. Itt látott először vaddisznót és szarvast. Közben állandóan a vadászkönyveket bújtá. Az *„Ahogy elkezdődött”* és az *„Ünnepnapok”* a bibliái voltak. A Szemere Zoltán féle *„Hazai ragadozó madaraink”* c. könyvből a madarak röpképét, dr. Szederjei Ákos *„Vadcsapáson”* c. könyvéből a vadnyomokat rajzolta át kis zsebkönyvébe, hogy mindig nála legyen erdőn-mezőn. Nem volt gyermekkori mestere, akitől szíves örömet tanulni tudott volna, de - elmondása szerint - talán jobb is így, mert a könyveken keresztül a legnagyobbaktól tanulhatott.

A szaksajtót rendszeresen olvasta: a vasútállomási újságos bódéba havonta egy Nimród érkezett számára, mert kisdíakként a lap egyetlen helyi olvasója volt! A fegyvereket rajongásig szerette, cserélgetett, gyűjtögetett, tisztogatta reparálta, hogy lökésszerű állapotba hozza őket. Például egy régi, alsókulcsos baszkül és egy hozzá

nem illő lefűrészelt 20-as csőből, több hónapi munkával, két teljes oldallakat, szaru berakásos diófa agy teljes elkészítésével, működőképes fegyvert hozott létre. Szerszámai: lombfűrész, tűreszelők, kézi hajtású „amerikáner” fűrő voltak. Gimnazista évei alatt a rengeteg olvasás mellett a Tudományos Ismeretterjesztő Társaság budapesti vadászati szabadegyetemi előadásait hallgatta. A ragadozó madarak iránti érdeklődése érettségiző diákkorában (1974.) teljesebben ki, mikor szert tett egy nála pár évvel idősebb solymász baráttra, akit nem csak a solymászatban, hanem értékrendjében is példaképnek tekintett. Ettől kezdve vadászélete kiteljesedett: vadászott, solymászott, szenvedélyes szeretettel járta előbb a Felvidék később Erdély hegyeit, ahol barátokra és mesterekre tett szert, akiknek segítségével mélyebb ismeretekre tehetett szert a kárpáti vad és vadászat világában. Nem mellékesen felderítette családjának a XVII.- XVIII. századról eredeztethető, a '48-'49-es szabadságharcban aktív részt és sorsot vállaló felmenőinek fellelhető emlékeit, emlékhelyeit is.

Érettségi után a Herceghalmi Kísérleti Gazdaság vadászati ágazatában dolgozott, ahol a könyvekből szerzett elméleti tudást a gyakorlatban is hasznosíthatta, illetve megtanulhatta hivatásos vadász kollégáitól a vadászat kétkezi részét is.

Kaposvári főiskolás évei alatt egyre aktívabban tevékenykedett az akkori solymász egyesületben. Tizenöt éven keresztül vezetőségi tag volt, utoljára elnökhelyettesi pozícióban. Publikálni kezdett előbb a Solymászcsoportban, később a Nimródban. Az évente megrendezett Nemzetközi Solymásztalálkozók szervezésének aktív részese volt. Az ilyen jellegű megmozdulások az idő tájt (80'-as évek) meglehetősen ritkák voltak. Részese volt azoknak a tárgyalásoknak, amelyek a magyar solymászat mérföldköve és vágya volt: több évtizedes tiltás után, újra repíthettek sólymokat! A magas körözésből való solymászat újra honosításában, amely az angol vizsla, sólyom és solymász magas szintű együttműködését valósítja meg, az időközben elhunyt kemecsei Szabó László barátjával az elsők voltak. A solymászatot népszerűsítő írásai elismerésül, elsőként nyerte el azt a díjat, amely a solymászat érdekében legeredményesebben és legtöbbet publikáló solymász számára alapított az egyesület.

Vadászati ismeretei bővítésére kitűnő lehetősége nyílt, mikor az Agrárirodalmi Szemle munkatársa lehetett. Kézhez kapta az akkoriban szinte hozzáférhetetlen európai vadászati és vadászattudományi folyóiratokat, mint a Wild und Hund, Zeitschrift für Jagdwissenschaft, Die Pirsch, St Hubertus, Jager, Unsere Jagd, stb. A szakcikkek fordításával, feldolgozásával és összefoglalásával 1980 és 1986 között, több, mint 580 referátuma jelent meg az Agrárirodalmi Szemlében.

Magától értetődő, hogy diplomamunkáját is vadászati témában írta: „Mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területek hasznosítása intenzív vadgazdálkodással” címmel, melyhez mintául az akkori Balatonnagyberek Állami Gazdaság példája szolgált. Diplomája megszerzése után - mivel a vadászatban nem tudott azonnal elhelyezkedni - rövid kitérőt tett, de a katonai szolgálat és nősülés után, hamarosan Szabolcs-megyei Kemecsei Állami Gazdaságban helyezkedett el, a

vadászati ágazatban(1981). Elsőrendű feladata a dr Studinka László és dr Nagy Emil szakértő közreműködésével, angol mintára tervezett és Szabó László által megvalósított 1000 páros fogoly tenyésztő, valamint 2000-3000 tojóval működő fácánteleg vezetése volt. A gazdaság vadászterülete korlátlan solymászati és vadászati lehetőséget biztosított, természetesen a feladatok ellátása után.

Néhány év után (1984) kikérték az akkori Budavidéki Erdő és Vadgazdasághoz (ma Pilisi Parkerdő Zrt) az apróvadás ágazat vezetésére, amiből később vadászati műszaki vezetővé nevezték ki. Itt olyan kollégáktól tanulhatott, mint Jilly Bertalan és az akkor már nyugalomba vonult (küldött) Fusch Antal, akiknek barátságára ma is büszke. Habár nem volt kollégája, de érdemes megemlíteni dr Nagy Endrét is, aki szintén kitüntette barátságával. Többször meglátogatta Balatonedericsen és ő is megtisztelte látogatásával Gödöllőn. Ők hárman együvé tartoztak a szemében, mert ők képviselték a vadászatnak azt a „gödöllői” szellemét, amit maga is követni szándékozott. Gödöllőn elsőrendű feladata a nagyterítékű fácánvadászatok rendezése volt. Ezek körülbelül fele - fele arányban oszlottak meg az ún. kormányvadászatok és a külföldi vendégvadászatok között. Munkáját elsősorban ezek sikere alapján ítélték meg. Elmondása szerint alapjában véve mindegy volt, kik állnak a löálláson, a feladatot, a minőségi vadászatot mindig a legjobb tudása szerint igyekezett teljesíteni. A kormányvadászatok sokkal stresszesebbek voltak, mint például XIV. Károly-Gusztáv svéd király vadászata, amit szintén volt szerencséje vezetni. Üdítő színfolt volt a munkájában, amikor például Studinka Elemér jelent meg a puskások között, vagy skeet világbajnokok parádés fegyverkezelésében gyönyörködhetett, amitől néhány párpuskával vadászó, nem korongokon edzett vadász teljesítménye semmiben sem maradt el. A solymászattal továbbra is rendszeresen foglalkozott, rendszeres kapcsolatot tartva mind külföldi barátaival, mind a magyar solymászat olyan nagy egyéniségeivel, mint Lelovich György és az Angliában élő Bástyai Lóránt.

A rendszerváltozás után annak ellenére, hogy egész életpályáját a vadászatban szerette volna eltölteni, hivatásos vadász pályafutása megszakadt. Gödöllőn telepedett le, itt születtek és jártak iskolába gyermekei, ezért nem akart már az ország másik szegletében újra kezdeni. Vadászattal legalább annyit foglalkozott, mint annak előtte. Lejárt szeretett bodrogi vadászterületére, később Nógrádba. Erdélyben vadászott és vadásztatott német vendégeket medvére, siketfajdra. Közreműködött és szervezte egy német vadásziskola vadászati gyakorlatait éveken keresztül az ország több vadászterületén. Vadászott Franciaországban, Németországban, Ausztriában, az Orosz Föderációban, Kanadában.

A '90- es évek elején hatalmába kerítette az íjászat varázsa is. Felvette a kapcsolatot a Magyar Vadászíjász Egyesülettel, ahol hamarosan az Íjas vadásztársaság elnöke lett. Dr. Fábrián Gyulával és dr Ősi Zsolt jogászi közreműködésével munkálkodtak a magyar vadászíjászat megeremtésén. Sikerral, mert javaslataik alapján az 1993.-as vadászati törvény lehetővé tette, Európában másodikként az íjjal történő vadászatot. Felvették a kapcsolatot az Európai Vadászíjász szövetséggel, melynek éves közgyűlése alkalmával 1993-ban vadászíjász mesteroktatói minősítést szereztek. Munkásságát ezután elsősorban a vadászíjászat

és a nyilvánosság előtti munka terén fejtette ki. 1991. ben megrendezte Gödöllőn az első Vadásznapot, melyet még továbbiak követtek. A FEHOVA-n kezdettől fogva bemutatókon képviselte a hagyományos vadászati módokat. Több száz ilyen, az ország különböző pontjain tartott bemutató áll mögötte. A Gödöllői Vadásznapot a hagyományos vadászati módokra különös hangsúlyt fektetve, hetedik éve a Gödöllői Királyi Kastélyban tartják, illetve vele közösen rendezik. Előadásokat tartott vadgazda mérnök hallgatók számára a soproni és a gödöllői egyetemeken. Publikációi elsősorban a Nimródban, esetenként más lapokban is megjelentek. Vadászíjászat témájában több könyvet írt, összesen több mint tízezer példányban jelentek meg. (Publikációk jegyzéke mellékelve).

Nagyobb szakmai munkái még a Vince Kiadó gondozásában 2006-ban megjelent Kurt G. Blüchel vadászati enciklopédiájának (650 oldal) szakmai lektorálása, vadászati kifejezések szótárának megírása és magyar vonatkozású kiegészítésekkel való ellátása. Magyarul „Vadászat” címen jelent meg. Legutóbb a Nimród kiadásában (2014) megjelent „Solymáskönyv” szakmai lektorálását végezte.

Kezdeményezésére a Gödöllői VII. Vadásznapi alkalmából a város főterén, az egykori magyar királyi vadászati hivatal helyén elhelyezték vitéz Nemeskéri Kiss Géza m. kir. fővadász-mester emléktábláját, aki közel negyedszázadon át a hivatal élén állva, az egész korszak meghatározó vadász személyisége volt. A táblát állították: a Magyar Vadászíjász Egyesület és a Bechtold István Alapítvány.

Jelenleg, megalakulása óta a Magyar Vadászíjász Egyesület elnöke, A Bechtold István Alapítvány a Magyar Solymáskultúráért és a Természetért, alelnöke, a Csíkvölgyi Wass Albert Vt. elnökhelyettese, a Magyar Solymász Egyesület tagja.

Vadászüdvözlettel:

Glück Balázs

Balatonalmádi 2015 Április 12.